

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej 12-13 stycznia 2024

- **Pierwsze w 2024 r. posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej odbyło się w dniach 12-13 stycznia w Warszawie.**
- **Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę przyjmującą preliminarz budżetowy na rok 2024.**
- **Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę pozytywnie oceniającą wykonanie planu pracy Naczelnej Rady Adwokackiej za rok 2023.**
- **Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę o planie pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2024.**
- **Gościem Naczelnej Rady Adwokackiej była wiceminister sprawiedliwości Maria Ejchart.**

Prezes NRA, adw. Przemysław Rosati, przedstawił informacje o działaniach swoich i Prezydium NRA od ostatniego posiedzenia plenarnego NRA, które miało miejsce 25 listopada i 1 grudnia 2023 r.

Prezes NRA powiedział, że z nowym rządem, który otrzymał wotum zaufania 13 grudnia 2023 r., pojawiły się nowe nadzieje. Po wyborze nowego ministra sprawiedliwości, którym został prof. Adam Bodnar, Prezes NRA przesłał list gratulacyjny, określając jednocześnie obszary, w których w opinii Adwokatury Polskiej konieczne jest podjęcie pilnych działań naprawczych.

Obok priorytetowego zadania, czyli niezwłocznego przeprowadzenia procesu przywracania praworządności, są to między innymi:

- Wznowienie działalności komisji kodyfikacyjnych – prawa cywilnego, karnego, handlowego – z istotnym udziałem praktyków prawa.
- Należyte określenie wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej z urzędu celem zapewnienia obywatelom rzeczywistej realizacji prawa do sądu.
- Reforma procedury cywilnej, jej uproszczenie i odformalizowanie.
- Eliminacja instytucji sprzeciwu prokuratora z postępowania karnego (areszt warunkowy, list żelazny, wyłączenie jawności i inne rozwiązania wprowadzone w ostatnim czasie, które w sposób nieuzasadniony wzmacniają pozycję prokuratury w stosunku do sądu i innych uczestników postępowania).
- Zmiana przepisów dotyczących stosowania i przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania.
- Uchylenie art. 168a k.p.k. (przepis dopuszczający możliwość wykorzystywania dowodów uzyskanych nielegalnie) i 168b k.p.k. (przepis pozwalający na wykorzystanie jako dowodu materiałów uzyskanych w ramach kontroli operacyjnej poza tak zwaną zgodą pierwotną).
- Uchylenie art. 99a § 1 k.p.k. (formularze uzasadnień).
- Pełna implementacja tzw. dyrektywy obrończej, poprzez zapewnienie każdemu zatrzymanemu prawa do obrońcy bezpośrednio po zatrzymaniu a przed pierwszą czynnością procesową.
- Wprowadzenie kontradyktoryjnego procesu karnego (równość broni prokurator/pokrzywdzony versus oskarżony).
- Cofnięcie populistycznych zmian prawa karnego materialnego, przede wszystkim wprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2022 r o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.
- Regulacja rynku świadczenia pomocy prawnej, tak aby należyście zabezpieczyć interesy obywateli.
- Obniżenie kosztów sądowych w sprawach cywilnych i gospodarczych.
- Wprowadzenie rzeczywistego nadzoru nad służbami specjalnymi w Polsce.
- Rozdzielenie funkcji prokuratora generalnego i ministra sprawiedliwości.

- Zapewnienie uczciwych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur przyznawania licencji na nadawanie podmiotom medialnym.
- Realizowanie działań następczych w związku z ustaleniami Najwyższej Izby Kontroli

[\(czytaj pismo\)](#)

Prezes NRA poinformował, że 18 grudnia 2023 r. wziął udział w spotkaniu kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości ministra Adama Bodnara oraz wiceministrów: Marii Ejchart, Zuzanny Rudzińskiej-Bluszcz, Arkadiusza Myrchy i Krzysztofa Śmiszka z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Podczas spotkania Minister Sprawiedliwości Pan Adam Bodnar przedstawił plany ministerstwa na najbliższą przyszłość, w tym najważniejsze problemy i wyzwania na nadchodzący czas. Prezes NRA w trakcie wystąpienia ponownie zwrócił uwagę na obszary, które w opinii Adwokatury Polskiej wymagają podjęcia pilnych działań.

Prezes NRA poinformował, że 19 grudnia ub.r. spotkał się z Marszałkiem Senatu RP Panią Małgorzatą Kidawą-Błońską oraz z Marszałkiem Sejmu RP Panem Szymonem Hołownią. Spotkania były poświęcone rozmowie o wymiarze sprawiedliwości, zasadach wykonywania zawodu adwokata, systemie pomocy prawnej, a także koniecznych zmianach w prawie, przede wszystkim w prawie procesowym.

Prezes NRA poinformował, że kolejne spotkanie z ministrem Bodnarem miało miejsce 3 stycznia 2024 r. W spotkaniu w siedzibie MS wziął udział także adw. Bartosz Tiutiunik, wiceprezes NRA. Podczas spotkania omawiano sprawy dotyczące wykonywania zawodu adwokata, opłat za aplikację adwokacką, rynku świadczenia pomocy prawnej, postulatów Adwokatury odnośnie zmian legislacyjnych, a także informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Ważnym tematem była wysokość stawek za pomoc prawną świadczoną z urzędu. Rozmawiano także o inicjatywach Adwokatury w zakresie edukacji prawnej.

Prezes NRA przypomniał, że adw. Monika Horny-Cieślak została wybrana przez Sejm i Senat nowym Rzecznikiem Praw Dziecka. Naczelna Rada Adwokacka gratuluje Pani Mecenasa.

Prezes NRA przekazał także gratulacje dla adwokat Karolina Bućko, która została powołana przez Sejm X kadencji w skład Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 lat.

Prezes NRA poinformował o swoich działaniach i Prezydium NRA w sprawie wysokości stawek za pomoc prawną świadczoną z urzędu. Już w liście gratulacyjnym do nowego ministra sprawiedliwości Adama Bodnara Prezes NRA wskazał na potrzebę należytego określenia wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej z urzędu celem zapewnienia obywatelom rzeczywistej realizacji prawa do sądu. Następnie, z uwagi na zaplanowane przez Radę Ministrów pracę nad projektem budżetu państwa – Prezes NRA wystąpił do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o zabezpieczenia w ustawie budżetowej środków finansowych na pokrycie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów z urzędu, tak aby obywatele, których nie stać na pokrycie tych kosztów, mieli zabezpieczone prawo do rzetelnego procesu sądowego, w tym dostęp do adwokata, któremu wynagrodzenie zostanie wypłacone przez Skarb Państwa.

Prezes NRA poinformował, że 8 stycznia Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zaopiniowało projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[\(czytaj opinię\)](#)

Poinformował o przedstawionej przez Prezydium NRA opinii do zmian w rozporządzeniach dotyczących stawek adwokackich. Przypomniał, że Prezydium pozytywnie zaopiniowało zrównanie

wysokości wynagrodzenia za pomoc prawną wykonywaną z urzędu do poziomu wskazanego w rozporządzeniu o opłatach za czynności adwokackie, jednak wskazało, że wysokość stawek nadal pozostaje na poziomie nieadekwatnym do obecnych warunków ekonomicznych oraz stale rosnących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i świadczenia pomocy prawnej, co jest wynikiem braku zabezpieczenia w ustawie budżetowej należytej wysokości środków na rzecz obywateli celem realizacji przez nich tzw. prawa ubogich. Prezydium NRA negatywnie zaopiniowało projekt także w zakresie, w jakim Minister Sprawiedliwości nie przewidział sposobu ustalania wysokości wynagrodzenia za konieczność pełnienia przez adwokatów dyżurów w postępowaniu przyspieszonym, który to obowiązek nakłada na adwokatów ustawa.

Prezes NRA podziękował adw. Dorocie Kulińskiej, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA oraz adw. Magdalenie Grabarczyk, wicedyrektor tego instytutu, za pomoc w przygotowaniu opinii.

Prezes NRA poinformował o podsumowaniach akcji edukacyjnych Adwokatury:

- „Adwokaci rozjaśniają prawo” - w ramach tej akcji od października 2023 r. zostało odwiedzonych niemal tysiąc szkół i 30 ośrodków wychowawczych, ok. 35 tys. uczniów szkół podstawowych i ponad 22 tysiące uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 856 uczniów z ośrodków wychowawczych zostało przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa w internecie, obrony przed stalkingiem i mową nienawiści - także w kontekście prawnych skutków jej stosowania. W akcję - od 3 października do końca listopada - zaangażowało się 536 adwokatów i 84 aplikantów adwokackich. Inicjatorką akcji jest adw. Maria Janik, przewodnicząca Komisji Edukacji Prawnej.

- „Adwokat na Uczelni”. Druga edycja akcji, która 15 listopada przeprowadzona została na terenie 30 ośrodków akademickich w całym kraju. Podczas spotkań adwokatów i aplikantów adwokackich ze studentami prawa rozmowy dotyczą powodów, dla których warto wybrać aplikację adwokacką i zostać adwokatem.

- „Adwokatura przeciwko przemocy”. - akcja skierowana do uczniów, przez 16 dni ponad 200 adwokatów i adwokatów, aplikantek i aplikantów adwokackich prowadziło w szkołach zajęcia na temat przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej i dyskryminacji: jak na nie reagować, jakie mają prawa, jakie są konsekwencje prawne. Ze wstępnych danych wynika, że akcja objęła 250 szkół i 6000 dzieci. Organizatorem akcji #Adwokratraprzeciwkoprzemocy jest Naczelna Rada Adwokacka i działające przy niej Komisje: Komisja Praw Człowieka, Komisja ds. Równego Traktowania, Zespół ds. Kobiet, Komisja Edukacji Prawnej oraz Komisja Wizerunku.

Ważnym wydarzeniem w grudniu 2023 r. była także trzecia edycja konferencji naukowej „Wymiar sprawiedliwości w Polsce - Perspektywa na najbliższą przyszłość”. Wydarzenie to - podobnie jak w przypadku ubiegłorocznych edycji - współorganizowane było przez Naczelną Radę Adwokacką, Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Uniwersytet Warszawski oraz Komisję Praw Człowieka NRA, Ośrodek Badawczy Adwokatury, zaś patronatu medialnego udzielił mu portal prawo.pl oraz Wolters Kluwer.

Prezes NRA poinformował, że obowiązek posiadania skrzynki do e-Doręczeń został przesunięty do 1 października 2024. Materiały instruktażowe i nagrania szkoleń dostępne są na dedykowanej zakładce na stronie adwokatura.pl „e-Doręczenia”.

Prezes NRA pogratulował drużynie z Wrocławia - w składzie apl. adw. Dominika Kiełbas, apl. adw. Angelika Panas, apl. adw. Adam Domański i apl. adw. Michał Mizerski - która zwyciężyła II Ogólnopolskiego Turnieju Sądowego Moot Court przed ETPCZ dla aplikantów adwokackich, 2023. Opiekunką drużyny była adw. dr Dorota Czerwińska.

Prezes NRA gratulował także zwyciężczyni Finału Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Aplikantów Adwokackich im. adw. Stanisława Mikke, który odbył się 9 grudnia 2023 roku w siedzibie

Sądu Okręgowego w Łodzi. Zwycięzczynią została apl. adw. Paulina Soczewka (Izba adwokacka w Siedlcach).

Prezes NRA przypomniał o działalności Fundacji Adwokatury, zachęcając do zapoznawania się z kolejnymi inicjatywami na rzecz promocji zawodu adwokata na stronie www.sklep.adwokatura.pl oraz na profilu Fundacji na social mediach. Od grudnia zmieniony został sposób sprzedaży prenumeraty pisma „Palestra”. Będzie się ona odbywała właśnie za pośrednictwem sklepu internetowego Fundacji Adwokatury.

Prezes poinformował, że w wyniku wspólnej inicjatywy Naczelnej Rady Adwokackiej i innych podmiotów 14 grudnia 2023 r. odbyło się w Parlamencie Europejskim spotkanie Grupy Monitorującej Demokrację, Praworządność i Prawa Podstawowe (DRFMG) powołanej w ramach Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, na temat "Sytuacji w Polsce". O możliwość przedstawienia stanowiska Adwokatury Polskiej na forum PE zabiegali: Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej oraz dwaj członkowie Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA: Przewodniczącego Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości” ILiPP - adw. Adam Rogala-Lewicki i adw. Francesco Goldoni - członek tego Zespołu. W spotkaniu Naczelną Radę Adwokacką reprezentował wiceprezes NRA adw. Bartosz Grohman.

Następnie adw. Ewa Krasowska, Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury oraz adw. Jacek Ziobrowski, prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, zreferowali sprawy dotyczące pionu dyscyplinarnego.

Adw. Henryk Stabla, skarbnik NRA, przedstawił preliminarz budżetowy na 2024 r.

Adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, przedstawił opinię Wyższej Komisji Rewizyjnej odnośnie do preliminarza budżetowego na rok 2024. Wyższa Komisja Rewizyjna rekomenduje przyjęcie preliminarza budżetowego na rok 2024.

Po dyskusji Prezes NRA zreferował projekt uchwały NRA dotyczącej przyjęcia preliminarza budżetowego na rok 2024.

Naczelna Rada Adwokacka w głosowaniu przyjęła tę uchwałę.

Prezes NRA zreferował projekt uchwały NRA w sprawie przyznania diet samorządowych w roku 2024.

NRA w głosowaniu przyjęła uchwałę.

Prezes NRA omówił projekt zmian w uchwale w sprawie zasad przyznawania diet dla członków sądów dyscyplinarnych oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców za wykonywanie czynności w postępowaniu dyscyplinarnym.

NRA w głosowaniu przyjęła tę uchwałę.

Prezes NRA oraz adw. Bartosz Tiutiunik, wiceprezes NRA, zaprezentowali sprawozdanie z pracy Naczelnej Rady Adwokackiej za rok 2023 wraz z informacją o wykonaniu planu pracy NRA za rok 2023.

Adw. Bartosz Tiutiunik przypomniał o Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Adwokatury, który odbył się w czerwcu 2023 r. i przyjął uchwały:

- uchwałę zmieniającą regulamin Krajowego Zjazdu Adwokatury i Zgromadzeń Izb Adwokackich tak, by mogły się odbywać formie zdalnej (hybrydowej)
- uchwałę zmieniającą liczbę członków i zastępców członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz sądów dyscyplinarnych

W 2023 roku NRA przyjęła m.in. zmiany w Kodeksie Etyki Adwokackiej odnośnie korzystania przez

adwokatów z reklamy i informacji handlowej oraz nowy regulamin wykonywania zawodu.

Ważnym obszarem działań w 2023 r. była informatyzacja Adwokatury: wprowadzono mLegitymację dla adwokatów i aplikantów adwokackich, udostępniono aplikację do zarządzania kancelarią adwokacką „Cyfrowa Kancelaria”, wdrożono funkcję e-Dziennika w eSOA, która jest pomocna w prowadzeniu aplikacji adwokackich. W 2023 r. przyjęta została uchwała rekomendująca „Dobre Praktyki Dotyczące Cyberbezpieczeństwa w Działalności Kancelarii Adwokackich i Pracy Adwokata”. Rozpoczęły się prace nad cyfryzacją pionu dyscyplinarnego i są już na zaawansowanym poziomie.

Zrealizowano właściwą ochronę na słowne znaki towarowe: Adwokatura, Adwokatura Polska, Palestra i Młoda Palestra, znak słowno-graficzny Adwokatura Polska.

Ważną zmianą była także rezygnacja z systemu gromadzenia przez adwokatów punktów w ramach doskonalenia zawodowego.

Wiceprezes NRA wymienił też działania Adwokatury w obszarze prac legislacyjnych, poprzez składanie petycji, sporządzanie opinii, zgłaszanie konkretnych propozycji zmian legislacyjnych.

W 2023 roku NRA była współorganizatorem projektu Tour de Konstytucja, poświęconego prawom wyborczym.

Dr Hanna Machińska została uhonorowana przez Naczelną Radę Adwokacką odznaką „Adwokatura Zasłużonym”.

Wiceprezes NRA przypomniał akcje edukacyjne, w tym szeroko wypromowaną i skierowaną do najmłodszych dzieci akcję „Bajeczni Adwokaci” na podstawie książki „Leśne sprawy Misia Adwokata”.

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem, NRA przyjęła uchwałę w sprawie wykonania ramowego planu pracy Naczelnej Rady Adwokackiej za 2023 rok.

Prezes NRA przedstawił plan pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2024.

Po zapoznaniu się z planem, NRA przyjęła uchwałę o planie pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2024.

Naczelna Rada Adwokacka przedyskutowała sprawę wysokości opłat za aplikację adwokacką.

Adw. Bartosz Tiutiunik, wiceprezes NRA, przedstawił informację dotyczącą przypadków zwalniania adwokatów z tajemnicy adwokackiej za ostatni kwartał. Zauważalny jest spadek, odnotowano w ostatnim kwartale 23 takie przypadki w skali kraju. Najczęściej zdarzają się na terenie Izby warszawskiej – 16, i Izby wrocławskiej – 4.

Prezes NRA przypomniał prośbę o zgłaszanie postulatów zmian do ustawy Prawo o adwokaturze.
P

Prezes NRA przypomniał o zbliżającej się prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej. Wskazał, że Adwokatura Polska powinna przy tej okazji przedstawić propozycje, które wzmocnią status adwokatów w UE, w szczególności w aspekcie niezależności oraz wzmocnią autonomię adwokatur europejskich, co będzie bezpośrednio przekładało się na zabezpieczenie interesów obywateli zjednoczonej Europy w płaszczyźnie dostępu do pomocy prawnej.

Drugiego dnia posiedzenia plenarnego NRA, 13 stycznia 2024 r., gościem posiedzenia plenarnego NRA była wiceminister sprawiedliwości Maria Ejchart.

Prezes NRA powitał Panią Minister w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej i pogratulował powołania na tę funkcję.

Pani minister Maria Ejchart podziękowała za zaproszenie, a następnie wyraziła uznanie dla dokonań adwokatów i ich wkładu w kształtowanie wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Pani Minister zadeklarowała, że ponieważ to niezależność Adwokatury jest powodem, dla którego adwokaci mogą mieć tak znaczącą rolę w obronie praworządności, to właśnie ta niezależność nie może być i nie będzie zagrożona.

Minister Ejchart odniosła się m.in. do propozycji połączenia zawodów adwokackiego i radcowskiego i zadeklarowała, że takie połączenie nie nastąpi za tej kadencji ministerstwa sprawiedliwości.

Odniosła się także do postulatów samorządu, by dokonać zmiany w ustawie Prawo o adwokaturze, deklarując ze strony ministerstwa wolę do współpracy.

Zapewniła, że ministerstwo sprawiedliwości ma na uwadze postulaty dotyczące podwyższenia wysokości stawek za pomoc prawną udzielaną z urzędu i dołoży starań, by stawki za urzędówki spełniły przynajmniej podstawowe oczekiwania środowiska.

Poprosiła o – taką jak dotychczas – pomoc Adwokatury w procesie legislacyjnym, poprzez udział w konsultacjach społecznych przy zmianach przepisów, szczególnie w Kodeksie Karnym.

Pani Minister zachęcała także do rozmów, deklarując, że drzwi do jej gabinetu są otwarte.

Prezes NRA w wystąpieniu przekazał postulaty Adwokatury dotyczące koniecznych i pilnych zmian w wymiarze sprawiedliwości oraz postulaty dotyczące wykonywania zawodu adwokata. W tym miejscu szczególnie podniósł od lat nierozwiązaną kwestię rażąco niskich stawek za pomoc prawną z urzędu. Zwrócił uwagę, że chodzi tu także o szacunek i troskę o prawo obywateli do równego dostępu do pomocy prawnej, także wtedy gdy jest to pomoc prawna z urzędu,

Prezes NRA wskazał na rolę Komisji kodyfikacyjnych i apelował, by w skład tych komisji powoływani byli praktycy prawa. Podkreślał, że przepisy prawa są przede wszystkim dla obywateli, dlatego tak istotne jest, by to właśnie praktycy prawa brali udział w ich kształtowaniu.

Prezes NRA zaakcentował też wagę cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości, co ułatwi dostęp obywateli do sądu.

Prezes NRA zadeklarował wolę współpracy z ministerstwem, w tym w procesie legislacyjnym.

Prezes NRA podkreślił, że ochrona i wzmacnianie niezależności adwokata jest gwarantem budowania państwa prawa. Polska Adwokatura jest gotowa współpracować przy tej ochronie także na poziomie Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście zbliżającej się Prezydencji Polski w UE. Budowanie tej niezależności powinno przede wszystkim mieć wymiar konkretny np. poprzez zmianę zasad przeszukiwania kancelarii adwokackich, a także zmianę zasad zawieszenia adwokata w wykonywaniu czynności zawodowej w postępowaniu karnym. Konieczne jest odejście od praktyki instrumentalizacji tych zasad i wprowadzenie w życie postulatów Adwokatury. Prezes NRA zwrócił się także do Pani minister z postulatem wspierania działań Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczących regulacji rynku świadczenia pomocy prawnej w Polsce, aby interesy obywateli były chronione przez ryzykiem związanym z działalnością i praktykami firm odszkodowawczych i windykacyjnych.

12 stycznia wieczorem, członkowie NRA oraz zaproszeni goście wzięli udział w tradycyjnym Spotkaniu Noworocznym Adwokatury.

